

Allerød
Kommune

§17, stk. 4 OPGAVEUDVALG OM KOLLEKTIVE OG KLIMANEUTRALE VARMELØSNINGER

2024

Landsby

Bymidte

Offentlige institutioner

FORORD

Opgaveudvalget om kollektive og klimaneutrale varmeløsninger, sommeren 2024

Klimaforandringerne og de sikkerhedsmæssige konsekvenser af vores afhængighed af russisk gas var startskuddet til opgaveudvalgets arbejde. Opgaveudvalget har derfor undersøgt og arbejdet med mulighederne for at implementere kollektive og klimaneutrale varmeløsninger som erstatning for gas og olie i vores kommune. CO₂

Som formand for opgaveudvalget er det mig en fornøjelse at præsentere denne rapport, der indeholder opgaveudvalgets anbefalinger til, hvordan Allerød Kommune på den bedste måde understøtter og håndterer kommunens arbejde med denne omstilling. Kollektive varmeløsninger er ikke en ny type varmeløsning – hele gasforsyningsnettet er baseret på en sådan løsning, ligesom vi ser det med andre forsyningskilder som el og vand. For at sikre en vellykket overgang til en anden kollektiv varmeløsning end gas, er det afgørende, at kommunen tager aktiv del i omstillingen.

Allerød Kommune har en ambitiøs klimaplan, der sigter mod at reducere CO₂-udledningen og skabe mere bæredygtige løsninger. Opgaveudvalget har afdækket mulighederne for at øge antallet af kollektive og klimaneutrale varmeløsninger for de borgere og virksomheder, der finder denne løsning mere attraktiv end individuelle løsninger. Kollektive løsninger kan samtidig imødekomme de gener, der kan være ved mange samtidige individuelle løsninger som støj, plads, økonomi og forsyningssikkerhed.

Ved at understøtte flere boliger eller områder i fælles varmforsyningsnetværk kan vi opnå større effektivitet, mindske vores afhængighed af fossile brændstoffer og øge forsyningssikkerheden. Dette gavner ikke kun klimaet, men også vores økonomi, trivsel og den sociale lighed.

Opgaveudvalget har udarbejdet en række anbefalinger til byrådet om, hvordan Allerød Kommune bedst kan understøtte de kollektive og klimaneutrale varmeløsninger. Vi håber, at denne rapport kan inspirere og guide byrådet og øvrige interesserede til flere bæredygtige løsninger i Allerød Kommune.

Opgaveudvalget takker alle involverede parter, eksperter og borgere, der har bidraget til denne rapport. Lad os sammen arbejde for en mere bæredygtig fremtid i Allerød Kommune.

God læselyst!

På vegne af opgaveudvalget
Anders Møller Glümer
Formand for opgaveudvalget

INDHOLD

Forord	2
SAMMENFATNING	4
De 9 anbefalinger	6
OPGAVEUDVALGETS ARBEJDE	7
Afgrænsning	9
KOLLEKTIVE OG KLIMANEUTRALE	10
VARMEØSNINGER	10
Anbefaling 1 & 2, <i>Understøt en udvidelse af den kollektive varmeforsyning</i>	12
Anbefaling 1	15
Anbefaling 2	15
Anbefaling 3-5, <i>Prioritering af vedvarende energi og energieffektive løsninger</i>	17
Anbefaling 3	20
Anbefaling 4	20
Anbefaling 5	20
Anbefaling 6 & 7, <i>Styrk yderligere handlemuligheder</i>	21
Anbefaling 6	22
Anbefaling 7	23
Anbefaling 8 & 9, <i>Styrk dialogen og kommunikationen med borgerne med fokus på, at det er en forandringsproces</i>	24
Anbefaling 8	26
Anbefaling 9	26
OPGAVEUDVALGETS SAMMENSÆTNING	27
REFERENCER	28
BILAG: Kommissorium for 17, stk. 4 Opgaveudvalg	29

SAMMENFATNING

§17, stk. 4 opgaveudvalget om kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i Allerød kommune peger på ni anbefalinger, som udspringer af fire overordnede temaer. Anbefalingerne er udarbejdet af et opgaveudvalg med en bred repræsentation. Opgaveudvalget har bestået af faglige eksperter inden for varmforsyningsområdet, virksomhedsledere fra ingeniørvirksomheder og forsyningsselskaber, samt en repræsentant for grundejerforeninger i Allerød Kommune og politiske repræsentanter fra byrådet. Dette har været udgangspunktet for gode drøftelser, dialoger og videndeling undervejs.

Formålet med opgaveudvalget har været at få afdækket mulighederne for at øge antallet af kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i Allerød Kommune, til gavn for klimaet og borgerne. Herunder at afsøge, hvad der skal til for at komme i gang, identificere hvilke barrierer, der kan være og se på hvilke løsninger, der er tilgængelige.

Opgaveudvalgets anbefalinger baserer sig på en overordnet ambition om, at alle borgere inden udgangen af 2035 kan tilslutte sig en ny varmekilde som erstatning for gas eller olie, og at så mange som muligt, tilbydes at tilslutte sig en kollektiv varmforsyning. For at understøtte dette skal der udarbejdes planer for alle områder i kommunen inden 2025. Herudover skal omstillingen til øgede kollektive varmeløsninger hjælpes i gang, særligt i områder hvor traditionel fjernvarme ikke er muligt.

Opgaveudvalget anbefaler, at kommunen udarbejder en langsigtet varmeplan med et højt ambitionsniveau, der undersøger mulighederne for fjernvarmeudvidelser og nye varmekilder. Derudover skal der sikres politiske rammer for at kunne udvikle fjernvarmeforsyningen og sikre energibesparelser i bygningsmassen. Endelig skal der tages højde for de udfordringer, vi står over for på flere niveauer – globalt, lokalt og individuelt - i forhold til at skifte fra fossile brændstoffer til vedvarende energi ad hensyn til både miljøet og klimaet.

Der har i opgaveudvalgets arbejde været et særligt fokus på kollektive varmeløsninger. I områder, hvor fjernvarme ikke er muligt, har der været fokus på at finde alternative løsninger.

For at få mere grøn varme, skal Allerød Kommune arbejde for at identificere yderligere egnede arealer, til oprettelse af vedvarende energianlæg.

Opgaveudvalget anbefaler endvidere, at Allerød Kommune stiller risikovillig kapital til rådighed i bestræbelserne efter øgede kollektive og klimaneutrale varmeløsninger. Den risikovillige kapital kan bringes i spil på forskellige måder: fra etablering af et særskilt selskab til oprettelse af en lokal støttepulje. Vigtigst for denne anbefaling er det, at risikoen, i videst muligt omfang, fjernes fra den enkelte borger.

Derudover anbefales det at holde et aktivt fokus på de regionale muligheder for samarbejder og fælles drift og ikke være bundet til ét selskab i effektueringen af kollektive varmeløsninger.

Hele arbejdet med udfasning af gas og olie og omstillingen til kollektive og klimaneutrale varmeløsninger er en længere proces, som kræver omfattende dialog og kommunikation med borgerne. Til dette anbefaler opgaveudvalget, at kommunen afsætter ressourcer til aktivt at understøtte og vejlede ift. kollektive og klimaneutrale varmeløsninger samt til kommunikation og dialog med

borgerne ift. at fremme overgangen til kollektive, klimaneutrale og energieffektive varmeforsyninger.

Implementeringen af de samlede anbefalinger kræver planlægning, koordinering og opfølgning for at nå ambitionen om, at alle borgere inden udgangen af 2035 kan tilslutte sig en ny varmekilde som erstatning for gas eller olie. Særligt hvis så mange som muligt skal kunne tilbydes at tilslutte sig en kollektiv varmeforsyning, herunder målet om, at min. 75% af kommunens varmeløsninger skal være kollektive.

Hvad er en fælles lokal/kollektiv varmeløsning?

Fælles lokal varme, eller kollektiv varmeløsning som det også hedder, går kort sagt ud på, at I går sammen om en varmekilde som f.eks. en stor varmepumpe eller et lille varmeværk til lokal fjernvarme eller en kollektiv varmeforsyning baseret på f.eks. termonet. I deler både udgifter og udbytte.

Varmekilden skal være stor nok til at varme alle deltagernes boliger og evt. andre deltagende bygninger som f.eks. lokale virksomheder.

Hvad består løsningen af?

Der er mange mulige teknologier, og antallet af boliger kan variere fra 2 til flere tusind. Men alle fælles lokale varmeløsninger har 3 ting tilfælles:

- Et rørgnet mellem boligerne
- En varmeunit i hver bolig
- Et fælles anlæg til varmeproduktion

Figur inspireret af "Fælles lokale varmeløsninger", spareenergi.dk

DE 9 ANBEFALINGER

OG FIRE TEMAER

Tema: Understøt en udvidelse af den kollektive varmforsyning

De kollektive løsninger har i de fleste tilfælde vist sig samfundsøkonomisk bedst og giver en række afledte positive effekter for borgerne samlet set. Derfor bør Allerød Kommune:

1. Udarbejde en ny langsigtet ambitiøs varmeplan, som er baseret på, at den kollektive varmforsyning, der anvender vedvarende energi, i fremtiden udgør mindst 75% af den samlede varmforsyning i kommunen.
2. Kortlægge energitæthed, der gør det muligt at tilbyde fjernvarme ud fra et samfundsøkonomisk hensyn samt fremme etablering af alternative kollektive varmeløsninger, de steder hvor fjernvarme ikke kan tilbydes.

Tema: Prioritering af vedvarende energi og energieffektive løsninger

For at sikre at Allerød Kommune når i mål med klimamålene i 2035, skal der fokuseres endnu mere på den vedvarende energi og de energieffektive løsninger. Derfor bør Allerød Kommune:

3. Aktivt arbejde for at udpege egnede arealer til nye grønne kollektive varmeproducerende anlæg. Vedvarende kollektive energikilder er fx kollektive varmepumpeanlæg eller dyb og overfladenær geotermi.
4. Aktivt arbejde for at understøtte kollektive varmforsyningsløsninger, der fremmer brugen af vedvarende energi og overskudsvarme gennem koordinerende og faciliterende bistand eller med økonomisk støtte.
5. Arbejde for at understøtte varmebesparelser og energiodnyttelse hos borgere og virksomheder.

Tema: Styrk yderligere handlemuligheder

Allerød Kommune skal understøtte handlemulighederne for en styrket omstilling til kollektive varmeløsninger. Derfor bør Allerød Kommune:

6. Tage initiativ til etablering af et særskilt selskab som skal sikre, at områder undersøges tilstrækkeligt ift. potentiale uden at udgiften til dette påfalder borgerne i det berørte område. Dette kan eksempelvis gøres ved at stille risikovillig kapital til rådighed, som samtidig kan anvendes til at geare det efterfølgende projekt.
7. Holde et aktivt fokus på de regionale muligheder for samarbejder og fælles drift og ikke være bundet til ét selskab i effektueringen af kollektive varmeløsninger, hvis andet giver mere mening.

Tema: Styrk dialogen og kommunikationen med fokus på, at det er en forandringsproces

Det er et område med masser af information, mange udbydere og svære valg, som kan være uoverskueligt for den enkelte. Det er væsentligt, at borgerne ved, hvor de kan få rådgivning og viden omkring mulighederne. Derfor bør Allerød Kommune:

8. Afse ressourcer til aktivt at understøtte og vejlede ift. kollektive og klimaneutrale varmeløsninger og til implementeringen af anbefalingerne.
9. Afse ressourcer til kommunikation og dialog med borgerne ift. at fremme kollektive varmforsyninger.

OPGAVEUDVALGETS ARBEJDE

Opgaveudvalget har arbejdet ud fra et kommissorium på 6 planlagte møder og ét borgermøde fra august 2023 til juni 2024 med det formål at generere 4 leverancer jf. kommissoriet (Bilag 1). På møderne har der løbende været faglige relevante oplæg og diskussioner blandt deltagerne, som har medvirket til den udvikling, der er sket i arbejdet.

Gennem arbejdet har viden og prioriteringer betydet, at leverancerne har ændret form. Der er udarbejdet referater fra de forskellige møder, som alle kan findes på Allerød Kommunes hjemmeside. Herunder samles op på de væsentligste pointer fra hver leverance.

Møde 1 og 2 - Leverance A: Pilotprojekter som grundlag for generel viden om mulighederne for varmeløsninger i bestemte typer af områder i Allerød Kommune.

Denne leverance skabte et baggrundstæppe af viden omkring Allerød for deltagerne i opgaveudvalget. Evalueringer af 4 pilotprojekter blev gennemgået, og udfordringer, samt muligheder i de konkrete kontekster, blev klarlagt. Leverancen blev afsluttet med et opsamlende erfaringsnotat baseret på pilotprojekterne.

Møde 3 og 4 - Leverance B: Organiseringsmodel – hvordan kan kollektive og klimaneutrale løsninger understøttes i praksis (hvad kræver det at igangsætte fælles løsninger?)

Denne leverance genererede en del faglige drøftelser omkring kompleksiteten i opstart af et kollektivt varmeforsyningsprojekt og om organiseringen omkring kollektive varmeforsyningsløsninger. Fordele og ulemper, muligheder og udfordringer blev vendt i gruppen samtidig med, at der blev indsamlet erfaringer fra lignende projekter fra andre kommuner og lande -både ift. igangsætning og finansieringsmuligheder. Derudover blev der brugt en del tid på at skabe en fælles forståelse og anvendelse af bestemte begreber.

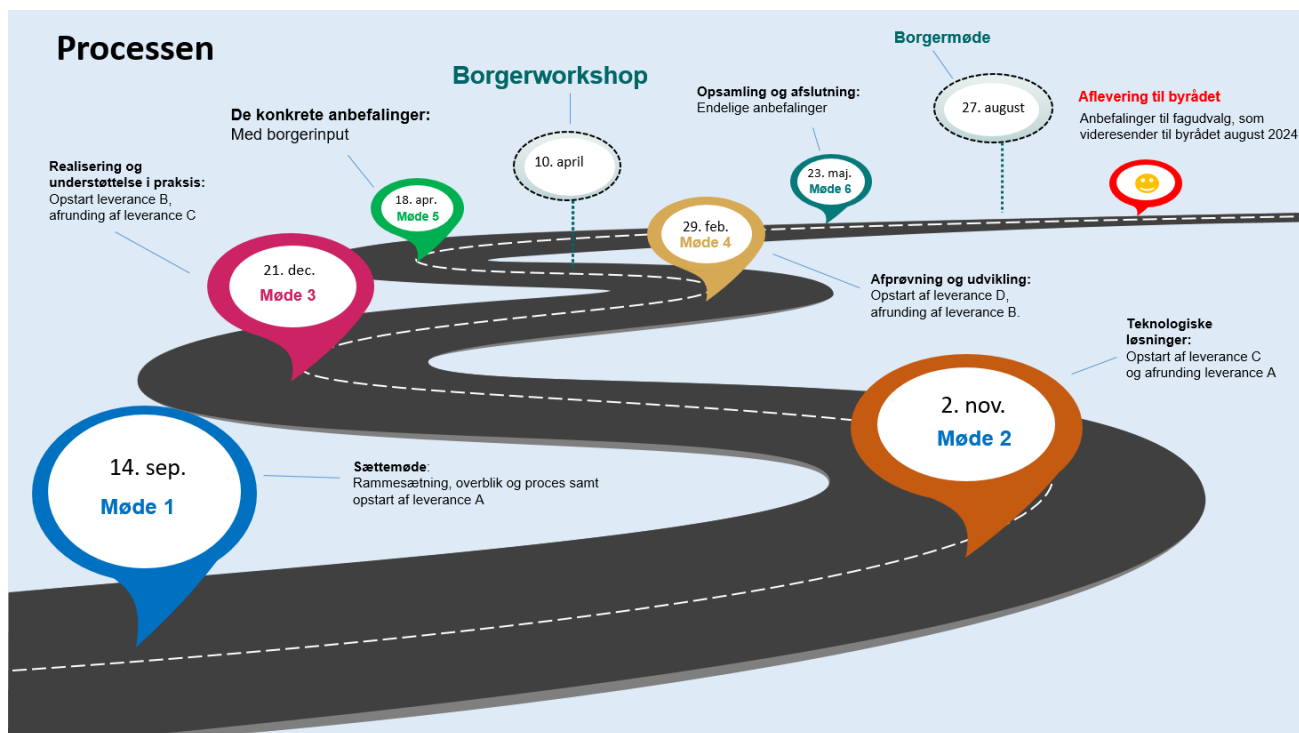

Møde 2 og 3 - Leverance C: Overblik over muligheder og kollektive teknologier i de forskellige områder (hvilke teknologiske løsninger er der på markedet – fordele og ulemper)

Teknologier og muligheder blev drøftet blandt opgaveudvalgets deltagere med særligt fokus på muligheder i de områder, som ikke forventes at kunne forsynes med fjernvarme. Særligt kollektive varmeløsninger baseret på termonet og disses potentialer og begrænsninger blev diskuteret. Deltagerne var enige om, at det teknologikatalog, som Allerød Kommune allerede har udarbejdet (Allerød Kommune, 2023), og som er tilgængeligt på kommunens hjemmeside, er et godt udgangspunkt for borgere, ift. at skabe en forståelse for de forskellige teknologier, som kan anvendes til at opvarme boliger med.

Møde 4, 5 og 6 - Leverance D: anbefalinger ift. næste skridt for Allerød Kommune (hvad kan Allerød Kommune gøre for at sætte skub i de kollektive og cirkulære løsninger)

Det var særligt på møde 4 og 5 at der blev arbejdet med opgaveudvalgets anbefalinger fra en mere overordnet drøftelse, til at de på møde 6 blev konkretiseret af udvalget ud fra den viden, som var genereret og drøftet gennem perioden. Mellem møderne blev der afholdt et borgerdialogmøde med det formål, at skabe et billede af, hvad det er, der fylder blandt borgerne i Allerød Kommune ift. varmforsyning. Det gav et væsentligt input til udvalgets videre drøftelser omkring anbefalingerne. Særligt de store krav til den enkelte borgers engagement og holdning til hvilke ting, der vægter mest i omstillingen for den enkelte, stod mere klart efter borgermødet.

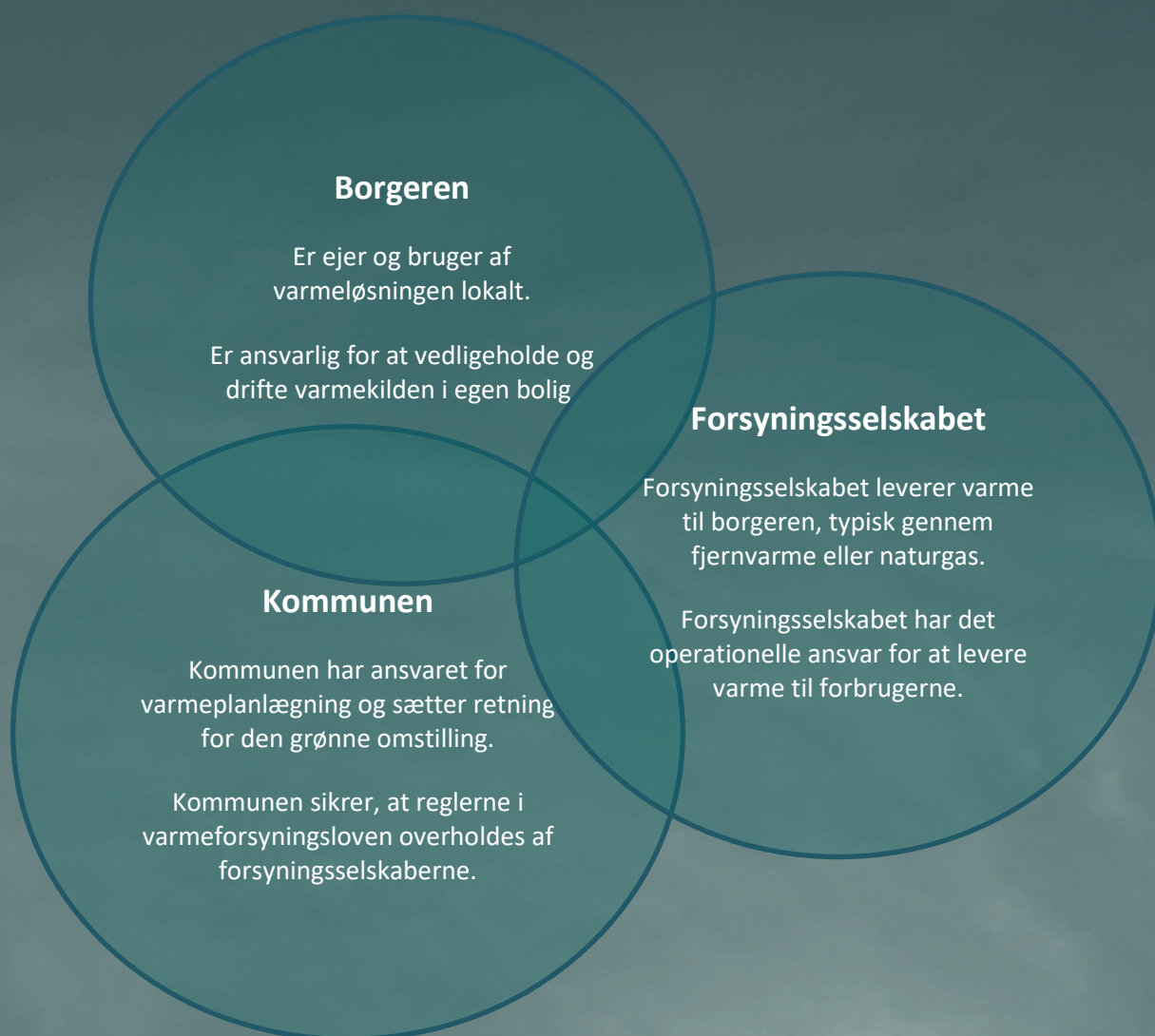

Afgrænsning

Økonomi

Opgaveudvalget har i denne rapport valgt at vægte de samfundsøkonomiske hensyn højest. Dette skyldes kompleksiteten i enkelte udregninger, som varierer betydeligt afhængigt af en række faktorer, herunder geografisk placering, type af varmeforsyning, og aktuelle markedsforhold samtidig med, at det for den enkelte borger har betydning, hvor deres matrikel er placeret, hvilken type af hus de bor i mv.

Opgaveudvalget henviser til, at borgere, der ønsker sammenligning i priser på tværs af varmeløsninger for deres eget specifikke hus, søger rådgivning hos en energirådgiver eller søger inspiration hos eksempelvis SparEnergi.dk, som er energistyrelsens hjemmeside vedr. rådgivning til private energibesparelser.

KOLLEKTIVE OG KLIMANEUTRALE VARMELØSNINGER

De 9 anbefalinger

Opgaveudvalget har med de ni anbefalinger sigtet mod, at alle borgere, i Allerød Kommune, inden udgangen af 2035, kan tilslutte sig en ny varmekilde som erstatning for gas eller olie. Samtidig skal så mange borgere som muligt tilbydes at kunne tilslutte sig en kollektiv varmforsyning.

For at dette tydeliggøres, skal der udarbejdes planer for alle områder i Allerød Kommune, så borgerne kender deres egne muligheder inden udgangen af 2025.

Herefter – når det er klargjort hvilke områder som ikke kan tilbydes traditionel fjernvarme¹, men hvor borgerere fortsat ønsker en kollektiv varmeløsning, skal disse hjælpes i gang. Dette er eksempelvis rækkehuse, dobbelthuse, parceller i en grundejerforening eller lignende, hvor anlæg er udfordrende pga. støj eller plads. På den måde kan kommunen fremme udskiftning af olie- og naturgas til kollektive løsninger.

"Hvorfor bør jeg vælge fjernvarme hvis det tilbydes?"

"Fjernvarme er en miljøvenlig teknologi, som udnytter forskellige energikilder og overskudsvarme. Derudover kan det være økonomisk fordelagtigt og fremtidssikret."

- Dialogmøde 10. april 2024

¹ Når "traditionel fjernvarme" anvendes som begreb her, henvises til den type af varme, som produceres i afstand til det sted, som har brug for varmen. Ex. Fjernvarmen fra Norfors, Vestforbrændingen og Farum Fjernvarme.

Opgaveudvalget anbefaler blandt andet, at Allerød Kommune, hurtigst muligt, udarbejder en langsigtet varmeplan, hvor bl.a. mulighederne for fjernvarme-udvidelser og nye varmekilder undersøges.

Det kræver ligeledes, at der sikres politiske rammer ift. både at kunne udvikle fjernvarmeforsyningen til en fremtidssikret forsyningsteknologi samt at sikre energibesparelser i bygningsmassen, da disse to elementer går hånd og hånd i et energi- og omkostningseffektivt fremtidigt klimaneutralt energisystem.

Opgaveudvalgets 9 anbefalinger baserer sig på medlemmernes faglige vurderinger og gruppens løbende drøftelser omkring muligheder og potentialer. Derfor vil udmøntningen af anbefalingerne i høj grad ske i relation til udarbejdelsen af en ny varmeplan, samt i yderligere undersøgelser og kortlægninger af kommunens potentialer og begrænsninger.

Møde i opgaveudvalget, efteråret 2023

Gruppearbejde i opgaveudvalget, efteråret 2023

ANBEFALING 1 & 2, UNDERSTØT EN UDVIDELSE AF DEN KOLLEKTIVE VARMEFORSYNING

Hvorfor beskæftige os med kollektive og klimaneutrale varmeløsninger? Svaret ligger i de udfordringer, vi står over for på flere niveauer – globalt, lokalt og individuelt.

På **globalt plan** står vi over for en klimakrise, der kræver en hurtig og effektiv omstilling til vedvarende energikilder. Danmark har forpligtet sig til at være klimaneutral senest i 2050 ([Dansk klimapolitik | Energistyrelsen \(ens.dk\)](#)). Dette mål er fastsat i den danske klimalov fra 2020, og målet kan kun nås gennem betydelige ændringer i vores energiforbrug og -produktion.

Den aktuelle situation i Ukraine, og den deraf følgende ustabilitet i gasforsyningen, understreger behovet for at finde alternative energikilder. Selvom gaspriserne er faldet igen, er det stadig vigtigt at udfase gas af hensyn til klimaet, samt for at sikre en stabil og pålidelig energiforsyning.

På **lokalt plan** står Allerød Kommune over for udfordringen med at implementere disse ændringer på en måde, der er både økonomisk og socialt bæredygtig, uden at borgere tvinges til én bestemt løsning, men samtidig med understøttelse af det kollektive. Der skal findes løsninger, der ikke kun reducerer vores CO₂-udslip, men også understøtter lokalmiljøer ift. støj og plads, og som dermed ikke forringer livskvaliteten for borgere. Hermed sikres en fremtidig forsyningssikkerhed for kommunens borgere.

På **individuelt plan** står hver borger over for valget om, hvordan de kan bidrage til denne omstilling. Mens individuelle løsninger, såsom installation af solpaneler eller varmepumper, kan spille en rolle, er det klart, at kollektive løsninger i mange tilfælde er mere effektive og omkostningseffektive, -men ikke altid og ikke for alle.

"Hvorfor er der et særligt fokus på at understøtte kollektive varmeløsninger fra offentlig side?"

"Når kollektive løsninger er etableret, kræves der minimalt af den enkelte borger og man slipper for at se og høre på individuelle løsninger ved boligerne. Herudover skaber de større grad af forsyningssikkerhed, mindsker den sociale ulighed i den grønne omstilling, og reducerer behovet for varmeproduktionskapacitet, da kollektive løsninger kan udjævne spidsbelastninger."

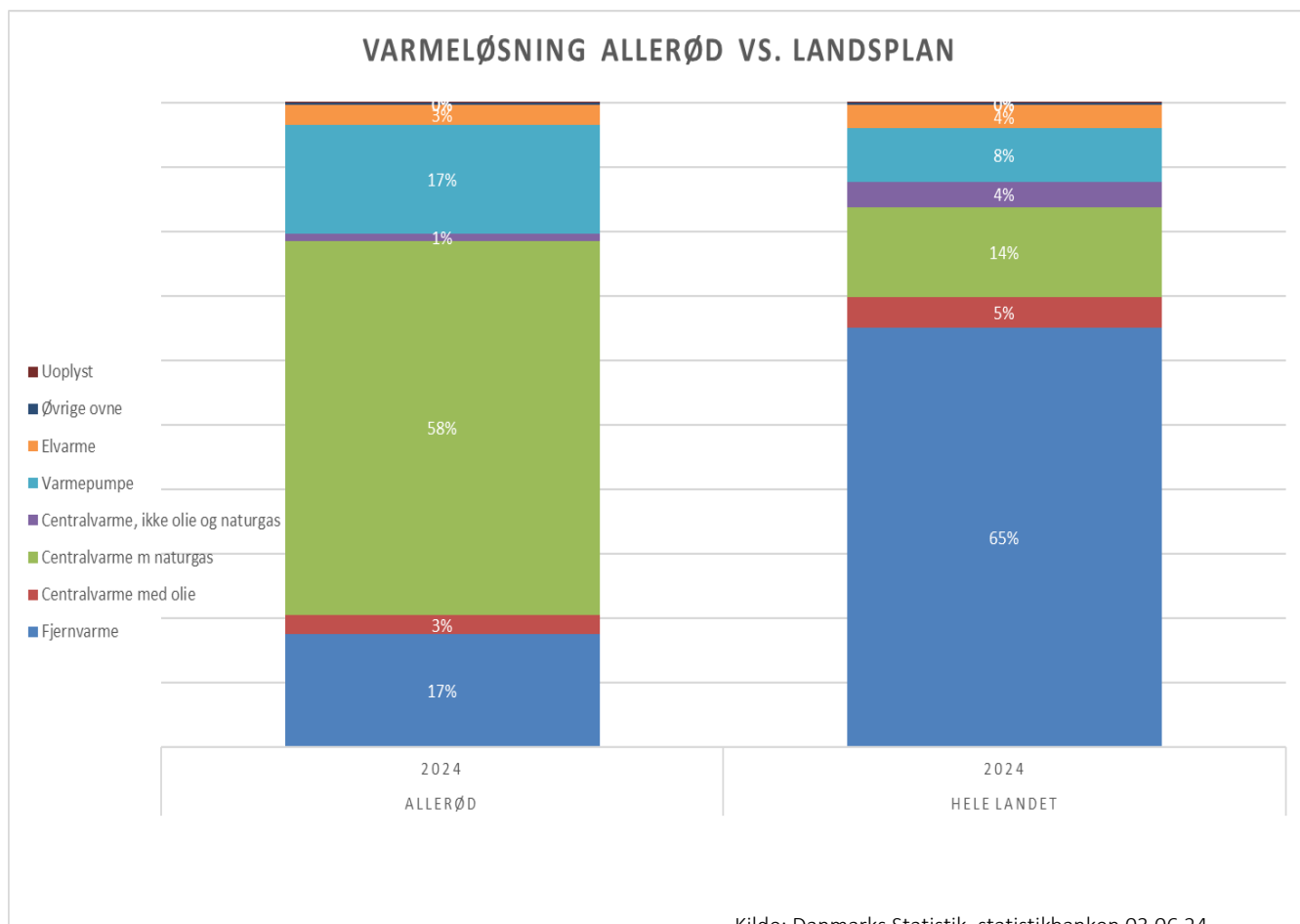

Kollektive varmeløsninger, såsom fjernvarme, kan levere varme mere effektivt og med lavere CO₂-udslip end individuelle løsninger. De kan også være mere økonomisk attraktive, da de deler omkostningerne ved produktion og distribution af varme mellem flere brugere. Samtidig højnes forsyningssikkerheden, idet eksempelvis fjernvarmeverker ofte har flere produktionsenheder og backup-systemer. Hvis én enhed svigter, kan andre træde til og opretholde varmeforsyningen.

Det er derfor, at det er vigtigt, at vi fokuserer på mulighederne for kollektive og klimaneutrale varmeløsninger alle de steder, hvor det er muligt. Ikke kun fordi det er en nødvendig del af vores respons på klimakrisen, men også fordi de kan hjælpe os med at skabe et mere retfærdigt, bæredygtigt og modstandsdygtigt samfund.

I **Allerød Kommune** opvarmes mere end 60% af alle bygninger med naturgas eller olie. På Landsplan er det 19% af bygningerne, som opvarmes med enten gas eller olie (Danmarks Statistik). Det betyder, at der er et stort potentiale for at reducere i udledningen af CO₂ ved opvarmning i Allerød Kommune samt for reduktion i anvendelse af fossile brændsler.

Allerød Kommunes varmeplan 2022 har dannet baggrund for en del af de drøftelser, som opgaveudvalget har haft. Varmeplanen har til formål at danne grundlag for, at borgere og virksomheder i kommunen kan planlægge deres egen fremtidige varmeforsyning.

Varmeplanen giver et så godt billede som muligt af, hvor der kan forventes fjernvarme, og hvor der må findes andre løsninger. Det kan være enten fælles lokale løsninger f.eks. baseret på termonet eller individuelle løsninger, f.eks. varmepumper. Varmeplan 2022 kan findes på kommunens hjemmeside.

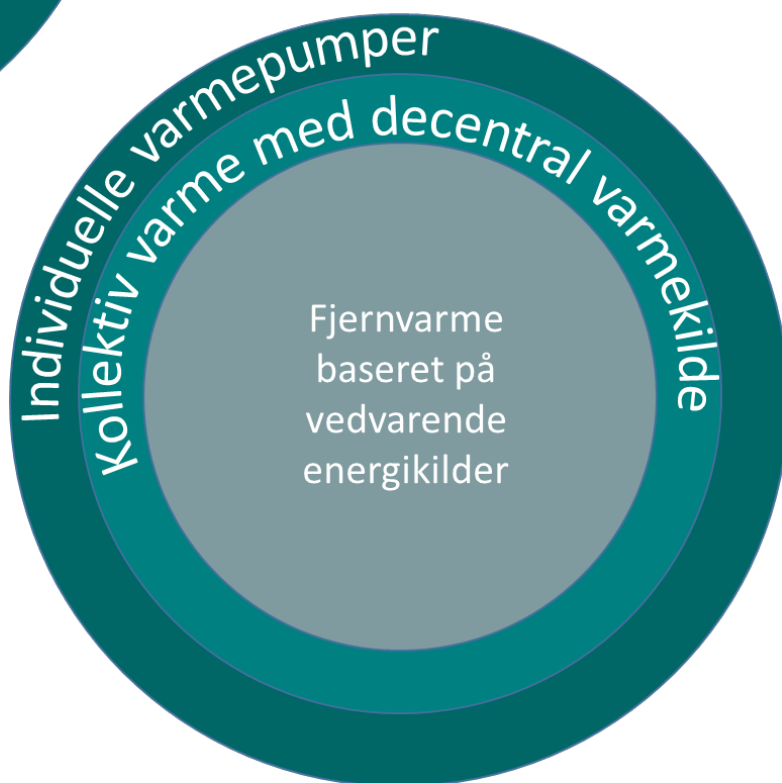
Rammerne for varmeplanlægning ændrer sig løbende og hurtigt, hvorfor også varmeplanen for Allerød Kommune allerede i 2022 forudsås at skulle revideres i 2025. Det er opgaveudvalgets anbefaling, at kommunen bliver mere strategisk, ambitiøs og langsigtet på borgernes vegne, når planen revideres.

Nedenstående illustrerer, hvor Allerød Kommune er i dag ift. varmeforsyning og hvordan målet for 2035 ser ud. Figuren har været gennemgående i udvalgets arbejde, og har sat den overordnede ramme for de drøftelser, der har været.

Allerød i dag

Allerød i 2035

På baggrund af ovenstående og et overordnet ønske om at understøtte en udvidelse af den kollektive varmforsyning, anbefaler opgaveudvalget, at Allerød Kommune:

Anbefaling 1

Udarbejder en ny langsigtet ambitiøs varmeplan, som er baseret på, at den kollektive varmforsyning, der anvender vedvarende energi, i fremtiden udgør mindst 75% af den samlede varmforsyning i kommunen.

Allerød Kommune står over for en udfordring, som mange andre kommuner også står over for - at skifte fra ineffektive løsninger til energieffektive løsninger baseret på vedvarende energi. Et kort over Allerød viser, at kommunen er et sted i dag med en stor andel af gasopvarmning - og vi skal et andet sted hen, hvor mindst 75% af varmforsyningen kommer fra vedvarende energikilder og hvor andelen af kollektive varmeløsninger udgør tilsvarende. En ny langsigtet varmeplan vil være et vigtigt skridt i denne retning.

Anbefaling 2

Kortlægger energitæthed, der gør det muligt at tilbyde fjernvarme ud fra et samfundsøkonomisk hensyn, samt fremme etablering af alternative kollektive varmeløsninger, de steder hvor fjernvarme ikke kan tilbydes.

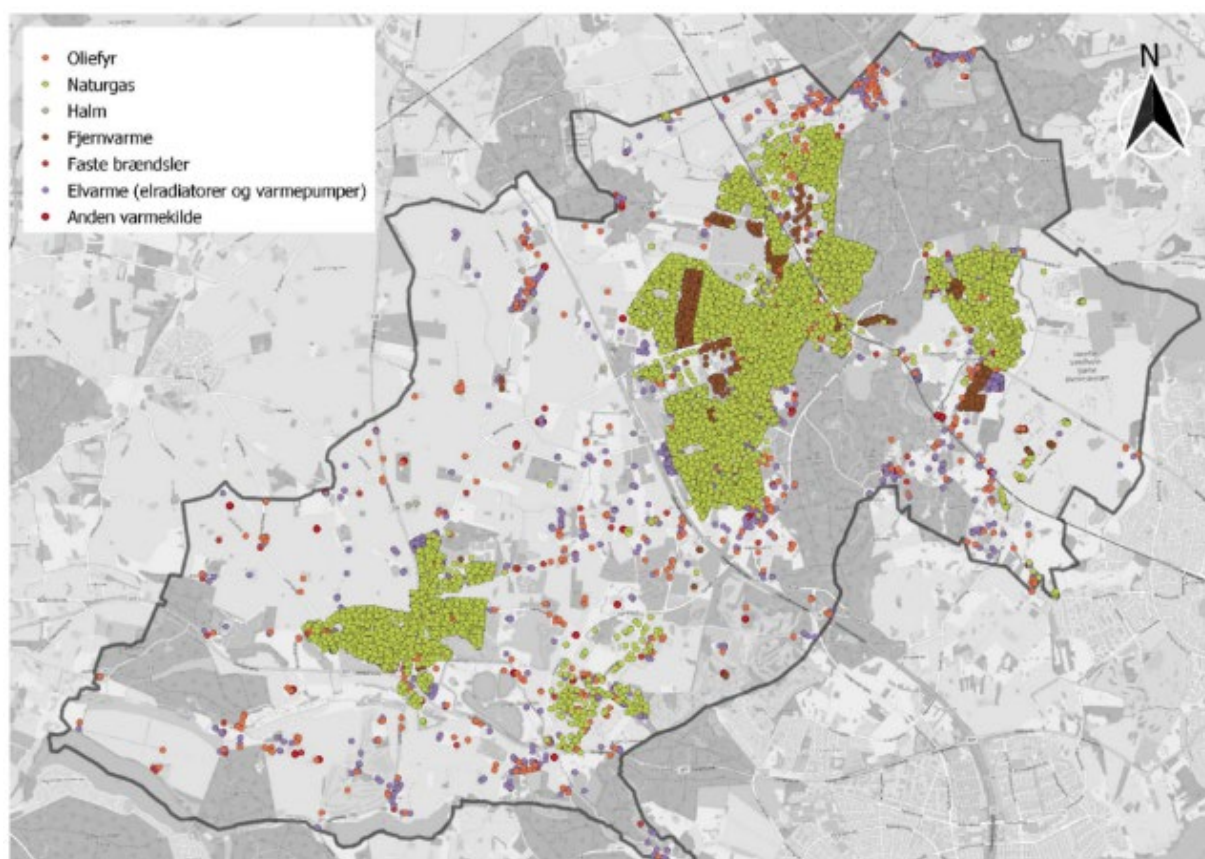
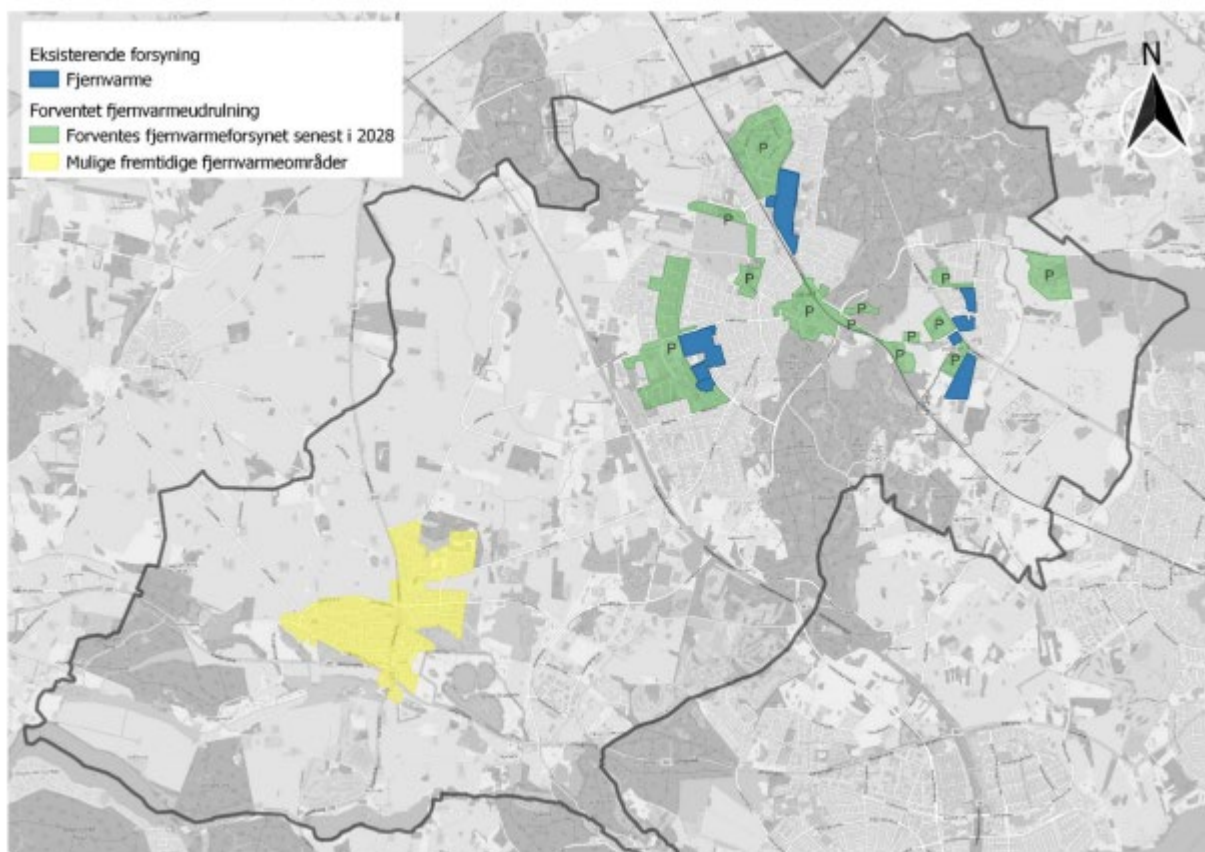
Fjernvarmesystemet er en fremsynet infrastruktur, der sikrer, at varmforsyningen i tætbefolkede områder kan blive stadig mere grøn. Ved at kortlægge energitætheden kan vi identificere områder, hvor fjernvarme er en effektiv løsning. Fjernvarme reducerer energiforbruget ved at udnytte brændsler optimalt og minimere varmetab under transport til forbrugerne.

Der er steder, hvor traditionel fjernvarme ikke kan tilbydes. Her er det vigtigt at fremme alternative kollektive, der henter energien fra spildvarmekilder eller fra jord, vand, sol og luft. Ved at diversificere varmekilderne kan vi øge forsyningssikkerheden og øge energieffektiviteten.

"Det drejer sig om at finde en fornuftig balance mellem varmebesparelser og produktion samt mellem fjernvarme og individuelle løsninger"

- Brian Vad Mathiesen, Aalborg Universitet

Kort over Allerød fra Varmeplan 2022

ANBEFALING 3-5, PRIORITERING AF VEDVARENDE ENERGI OG ENERGIEFFEKTIVE LØSNINGER

For at sikre at Allerød Kommune når i mål med klimamålene i 2035, skal der fokuseres endnu mere på den vedvarende energi og energieffektive løsninger.

Der er mange grunde til at arbejde med vedvarende energi og energieffektive løsninger - især i forbindelse med varmforsyning og omlægning.

Vedvarende energikilder som solanlæg, vindkraft, varmepumper og geotermi er uudtømmelige kilder og udleder minimalt med CO₂, hvorfor de er langt mere klimavenlige end fossile brændstoffer som kul, olie og gas. Ved at skifte til vedvarende energi reducerer vi således vores afhængighed af fossile brændsler og CO₂-udledning og mindsker derved vores samlede klimapåvirkning.

Vedvarende energi er samtidig billigere end fossilt brændstof eller atomkraft. Vindkraft og solenergi er allerede blandt de mest omkostningseffektive energiformer.

Energieffektivitet er afgørende. Gennem bedre teknologi og praksis kan man reducere energiforbruget uden at ofre komfort eller produktivitet.

Vindkraft udnytter vinden til at producere elektricitet, og omkostningerne er faldet markant de seneste år. Dette skyldes teknologiske fremskridt, større vindmøller og mere effektive produktionsmetoder. Vindkraft

"Hvorfor ikke bruge biogas til opvarmningen?"

"I den grønne omstilling skal vi passe på vores ressourcer - dem vi har skal bruges smart. I varmesektoren er der andre velkendte teknologier, og derfor skal biogas bruges, hvor den gør bedst nytte. Det er fx til tung transport og industri."

- Dialogmøde 10. april 2024

har lave driftsomkostninger, da brændstof (vinden) er gratis. Investeringen i selve vindmøllerne er her den primære omkostning.

Solenergi udnytter solens stråler til at producere elektricitet eller varme. Skalerbare produktionsmetoder og øget efterspørgsel har bidraget til prisfald. Herudover er der minimale driftsomkostninger, hvorfor investeringen i solpaneler er hovedomkostningen.

Geotermi er en vedvarende energiform, der udnytter varmen i jordens undergrund.

En form for Geotermi er varmt vand i undergrunden, som udnyttes til fjernvarme. Geotermianlæg pumper varmt vand op gennem borer, indvinder varmen via varmevekslere og sender det afkølede vand tilbage i jorden. Geotermisk energi udnytter den konstante temperatur i jordens undergrund. Dette gør det til en pålidelig kilde til opvarmning og køling. Samtidig produceres minimal CO₂-udledning, og der er ingen direkte forbrænding.

Udfordringen ved geotermi som energikilde er, at der er forholdsvis høje startomkostninger og økonomiske risici i efterforskningsfasen. Samtidig kræves der plads til borer og varmevekslere.

I februar 2024 indgik Innargi A/S og Norfors en aftale om undersøgelse af potentialet for geotermi i Hørsholm, som potentielt kan komme Allerød borgere til gavn (pressemeldelse, feb. 2024).

En anden form for geotermi er overfladenær geotermi, som kan hente varme ved enten horisontale- eller vertikale jordvarmeslanger. Det er velkendt teknologi, som kan betjene såvel individuelle løsninger som kollektive.

Horisontale som vertikale jordvarmeløsninger indgår ofte som varmekilden i kollektive løsninger med decentral varmekilde.

I forhold til varmepumper så anvendes her varmen i luft eller jord til at opvarme boliger. Varmepumper er mere miljøvenlige og billigere end almindelig elvarme og bruger kun en tredjedel til en fjerdedel af den elektricitet, som el-radiatorer bruger (Boli.dk).

Der findes forskellige typer varmepumper, herunder jordvarme, luft-til-vand og luft-til-luft. Fordelene er, blandt andet, at de kan levere mere varmeenergi, end de bruger i elektricitet. Derudover er de velegnede til eksisterende bygninger.

Varmepumper som varmekilde til kollektive varmeforsyningsløsninger er en effektiv og vigtig del af fjernvarmeproduktionen, som stadigt flere fjernvarmeselskaber benytter sig af.

Sammenlignet med fossile brændstoffer (kul, olie, gas) er de langsigtede omkostninger ved vedvarende energikilder mindre. Fossile brændstoffer har højere omkostninger, da de eksempelvis kræver minedrift, raffinering og transport.

Desuden har fossile brændstoffer klimamæssige omkostninger i form af CO₂-udledning og bidrager således til klimaforandringer.

Vedvarende energikilder er derfor mere attraktive, da de er bæredygtige og bidrager med at reducere vores afhængighed af fossile brændstoffer.

Vedvarende energikilder kræver plads, og i Allerød Kommune er der ikke meget ledigt areal eller mange overskydende kommunale kvadratmeter til rådighed. Derfor skal Allerød Kommune aktivt arbejde for at identificere egnede arealer til varmeproducerende anlæg. Dette gælder både for borgere, der ønsker at samle sig i kollektive varmeløsninger, og for forsyningsselskaber, der har brug for plads til etablering af vedvarende kollektive energikilder. Dette kan gøres i forbindelse med udarbejdelsen af Kommuneplan 2025, som udarbejdes parallelt med Varmeplan 2025.

Ved at etablere flere forskellige vedvarende kilder til varme, mindskes risikoen for forsyningssvigt og samtidig bliver vi mindre sårbare over for prisudsving og geopolitiske faktorer.

Overskudsvarme kan ligeledes være en kilde til varmeforsyning og opstår som en biprodukt af industrielle processer, kraftværker eller andre aktiviteter.

Det er varme, der normalt går tabt, men som i stedet kan genanvendes til opvarmning af bygninger eller fjernvarmesystemer.

Viser det sig muligt i Allerød at udnytte overskudsvarme, vil der samtidig reduceres spild og behovet for andre energikilder minimeres. Overskudsvarme findes ofte tæt på forbrugerne, hvilket minimerer transporttab. Overskudsvarme kan tillige integreres i kollektive varmesystemer eller bruges lokalt i industrien, hvorfor et tæt samarbejde på tværs af sektorer inden for varmeforsyning vil være givende.

Danmark har mål om en 70 % reduktion af CO₂ udledninger i 2030 sammenlignet med 1990, og EU sigter mod CO₂-neutralitet i 2050 (ens.dk). Vedvarende energi er afgørende for at nå disse mål.

Udover at fokusere på vedvarende energi skal vi også optimere vores energiforbrug. Energieffektive løsninger, som intelligente målere og fleksibelt energiforbrug, spiller en vigtig rolle i denne omstilling.

På baggrund af ovenstående og et overordnet ønske om at mindske CO₂ udledning og støtte en udvidelse af den kollektive varmforsyning i Allerød kommune med vedvarende energi og energieffektive løsninger, anbefaler opgaveudvalget, at Allerød Kommune:

Anbefaling 3

Aktivt arbejder for at udpege egnede arealer til nye grønne kollektive varmeproducerende anlæg. Vedvarende kollektive energikilder er fx kollektive varmepumpeanlæg eller dyb- og overfladenær geotermi.

For at sikre den nødvendige kapacitet er det afgørende at identificere egnede områder til oprettelse af vedvarende energianlæg. Samtidig vil en omstilling til vedvarende energikilder yderligere forstærke forsyningssikkerheden og medvirke til kommunens samlede reduktion i CO₂. Samtidig, set i lyset af den igangværende grønne omstilling, er det vigtigt også at fokusere på omstilling af eksisterende energikilder til mere bæredygtige alternativer.

Ved at koordinere og facilitere processer omkring etablering af disse løsninger er der flere fordele at opnå. Anlæggene bruger vedvarende energikilder, hvilket er afgørende for at nå klimamålene. Samtidig vil en god udnyttelse af overskudsvarme fra industrielle processer eller andre kilder mindske spild og øge energieffektiviteten. Derfor bør potentialet med overskudsvarme tillige undersøges yderligere.

I praksis kan dette ske gennem koordinerende og faciliterende bistand og vejledning fra kommunens side eller gennem økonomisk støtte. Den aktuelle og bedste løsning skal undersøges nærmere. Samtidig vil et styrket samarbejde på tværs af sektorer understøtte mere effektive og bæredygtige løsninger.

Anbefaling 4

Aktivt arbejder for at understøtte kollektive varmforsyningsløsninger, der fremmer brugen af vedvarende energi og overskudsvarme gennem koordinerende og faciliterende bistand eller med økonomisk støtte.

Kollektive varmforsyningsanlæg er fælles varmeproduktionsanlæg, der forsyner flere bygninger eller områder med varme samtidig. Disse anlæg kan anvende forskellige vedvarende energikilder og vil være med til at reducere CO₂-udledning og fremme bæredygtig energiproduktion.

Anbefaling 5

Arbejder for at understøtte varmebesparelser og energiudnyttelse hos borgere og virksomheder.

At reducere energiforbruget er den enkleste og mest effektive måde, at mindske vores aftryk på miljøet og skabe en mere bæredygtig fremtid. Derfor bør der parallelt arbejdes på at understøtte varmebesparelser og effektivisere energiudnyttelse hos både borgere og virksomheder i kommunen. Dette kan opnås gennem oplysningskampagner, etablering af incitamentsstrukturer og teknologiske løsninger.

ANBEFALING 6 & 7, STYRK YDERLIGERE HANDLEMULIGHEDER

Der er frit valg af varme, så boligejere er aldrig forpligtet til at aftage den varme, der er fremført til deres bolig. De fleste bygninger i Allerød Kommune ligger i områder, der er udlagt til forsyning med gas eller fjernvarme. Gas dækker det største areal.

Dette vil dog ændre sig over de kommende år, da gassen i fremtiden i Danmark ikke skal anvendes til boligopvarmning. Allerød Kommune er varmeplanlæggende myndighed, og skal derfor løbende tage stilling til den fremtidige kollektive forsyning og sikre, at kommunen samlet får de bedste muligheder og løsninger – dette i et samarbejde med forsyningsselskaber, borgere og nabokommuner.

Folketingets Klimaafale har resulteret i nye regler for kommunerne som varmeplanlæggende myndighed. Eksempelvis står der: *"Partierne er enige om, at olie- og gasfyr skal udfases og erstattes med varmepumper, fjernvarme mv. Det skal være mere attraktivt at vælge grøn opvarmning. Det er vigtigt for partierne, at der er en god balance mellem de kollektive og individuelle opvarmningsformer. Det skal være muligt at få tilskud til fjernvarme i de områder, hvor fjernvarmen er samfundsøkonomisk fordelagtigt. I områder, der ikke er udlagt til fjernvarme, skal det i stedet være muligt at få tilskud til en varmepumpe. Men det er samtidig også vigtigt, at potentialet for fjernvarme ikke bliver undermineret i områder, hvor fjernvarme*

er den hensigtsmæssige løsning, fx i mange tætbebyggede områder, hvor der i dag er opvarmning med gas. Aftalekredsen er derfor enige om, at der løbende skal gøres status på indsatsen for bl.a. at sikre, at der ikke sker en udhuling af grundlaget for nye fjernvarmeområder." (Folketingets Klimaafale s. 1).

Med denne afale er der ligeledes åbnet for en række økonomiske støtteordninger til at udfase olie og gas. Eksempelvis findes: Bygningspuljen, Skrotningsordningen, Fjernvarmepuljen og Afkoblingspuljen. Samtidig står der i aftalen, at puljemidler, på de fire puljer, skal være støtte til de enkelte teknologier. Det skal sikres, at der kan etableres fjernvarme i de områder, hvor fjernvarme vurderes samfunds-, selskabs- og brugerøkonomisk fordelagtigt.

Ved at give tilskud til fjernvarme pr. tilkoblet husstand svarende ca. til tilskuddet til en individuel varmepumpe, kan Fjernvarmepuljen bidrage til at sidestille statslige tilskud til fjernvarme og individuelle varmepumper så længe, der er midler i puljen. Dertil bemærkes, at tilskud til varmepumper via Bygningspuljen og Skrotningsordningen ikke kan anvendes i områder besluttet udlagt til fjernvarme. (Folketingets Klimaafale s. 3).

Dette betyder, at Allerød Kommune, med en mere ambitiøs varmeplan, vil kunne reducere muligheden for individuel økonomisk støtte til borgere, der ønsker individuel varmepumpe.

Derfor er det endnu mere væsentligt, at Kommunen understøtter handlemuligheder i forbindelse med etablering af kollektive varmeløsninger.

Ikke alle områder i Allerød Kommune egner sig til traditionel fjernvarme. Dette er eksempelvis boligområder i udkanten af kommunen, eller områder, hvor energitætheden er mindre. Her vil en løsning, baseret på termonet potentielt kunne bringes i spil. Dermed kan kollektiv varmforsyning nå væsentligt længere ud i kommunen end tidligere. En række lokale projektforslag har vist, at fjernvarme via termonet også kan være bedre og billigere end individuelle luft-til-vand varmepumper, både ud fra et samfunds-, bruger- og

selskabsøkonomisk perspektiv. Erfaringerne stammer blandt andet fra projekter i Vridsløsemagle i Høje-Taastrup, Hedensted Kommune, Horsens Kommune, Middelfart Kommune, Haderslev Kommune, Skanderborg Kommune og Lejre Kommune (termonet.dk, gate21.dk).

For at opnå en fuld udfasning af gas og sikre, at mindst 75% af varmeløsningerne i Allerød Kommune er kollektive og baseres på vedvarende energikilder, er det afgørende, at Allerød Kommune støtter og faciliterer tiltag til styrket omstilling. Dette inkluderer at levere faglig viden, koordinere indsatsen og placere risikoen ved enkelte projektforslag andre steder end hos borgerne.

På baggrund af ovenstående og et overordnet ønske om at Allerød Kommune skal understøtte handlemulighederne ift. omstilling til kollektive varmeløsninger, anbefaler opgaveudvalget, at Allerød Kommune:

Anbefaling 6

Tager initiativ til etablering af et særskilt selskab som skal sikre, at områder undersøges tilstrækkeligt ift. potentiale, uden at udgiften til dette påfalder borgerne i det berørte område. Dette kan eksempelvis gøres ved at stille risikovillig kapital til rådighed, som samtidig kan anvendes til at geare det efterfølgende projekt.

Risikoen (både den økonomiske og faglige risiko) bør ikke placeres hos borgerne. Derfor bør Allerød Kommune i højere grad sikre, at denne risiko placeres et andet sted. Der er flere eksempler på organiseringsformer (ex. Sønderborg Kommune) eller kommunale puljeordninger (ex. Næstved Kommune) som muliggør, at gennemføre kvalificerede og faglige undersøgelser af områders potentiale for etablering af kollektive varmeløsninger.

Formålet med at oprette et særskilt selskab eller en øremærket pulje er at sikre, at hverken de kommende eller de eksisterende fjernvarmekunder skal løfte den økonomiske risiko, der er forbundet med den videre afklaring af muligheder for lokal kollektive varmeløsninger.

I forhold til etablering af et selskab, vil der således være behov for, at Allerød Kommune stiller kapital til rådighed til etablering af et "nyt" selskab, som eksempelvis kunne etableres i regi af et forsyningsselskab, som også vil skulle afholde udgifter relateret til selskabskonstruktion, men som også vil skulle stå for det praktiske ift. etablering – fra forundersøgelser over projektforslag til evt.

etablering og senere drift og administration af anlægget.

Såfremt forundersøgelserne viser, at projekterne kan gennemføres, får kommunen godtgjort sit udlæg, som indregnes i det specifikke projekt. Gennemføres et projekt ikke, er midlerne tabt. Allerød Kommune vil indledningsvist skulle vurdere, hvor stort behovet er ift. den risikovillige kapital. (Eksemplet er baseret en model i Sønderborg Kommune – Sønderborg Lokalvarme).

En anden løsning kunne være, at Allerød Kommune etablerer en "nabopulje" som administreres af kommunen. Med puljen "nabovarme" vil borgere som finder sammen, kunne søge om rådgivning til en fælles varmeløsning. Puljen vil være øremærket til borgere, der ikke bliver tilbudt traditionel fjernvarme, men som gerne vil etablere en alternativ kollektiv varmeløsning. (Eksemplet er baseret på en løsning i Næstved Kommune – Nabovarme).

Anbefaling 7

Holder et aktivt fokus på de regionale muligheder for samarbejder og fælles drift og ikke være bundet til ét selskab i effektueringen af kollektive varmeløsninger, hvis andet giver mere mening.

Kommuner og forsyningsselskaber har en lang tradition for at samarbejde på forskellige niveauer og gennem forskellige strukturer. Alligevel vurderes der et potentiale i styrkede samarbejder på tværs ift. varmeprojekter, som, langt hen ad vejen, vil gavne alle parter og særdelshed udviklingen af varmeforsyningsområdet.

Kommunens behov for at råde over faglig kompetence inden for varmeforsyningsområdet kan i et vist omfang dækkes ved af tilkøbe konsulentytelser fra eksempelvis et rådgivende ingeniørfirma samt ved at indgå i Energi På Tværs/Gate 21 og andre lignende kommunale og regionale samarbejder. Det kræver under alle omstændigheder, et vist niveau af faglig

kompetence at indgå i, levere og vurdere ydelser til tværgående samarbejder.

I Allerød Kommune er der 3 forskellige fjernvarmeselskaber med eksisterende drift, samt ét under etablering; AK Fjernvarme i Lillerød Øst samt Engholm, Farum Fjernvarme/Vestforbrændingen i Farremosen og Norfors i Blovstrød. Herudover er der Lynge-Uggeløse fjernvarme a.m.b.a, hvor Allerød Byråd i maj 2024 godkendte et projektforslag om etablering af en lokal fjernvarmeløsning i Lynge-Uggeløse.

Derfor er det oplagt fortsat at styrke samarbejder på tværs af kommunegrænser og forsyningsselskaber, så viden og faglighed ikke begrænses til dem, der allerede er etableret. Herved kan potentialet for faglighed og udvikling ift. forundersøgelser, etableringsprocesser og drift potentielt bringes i spil.

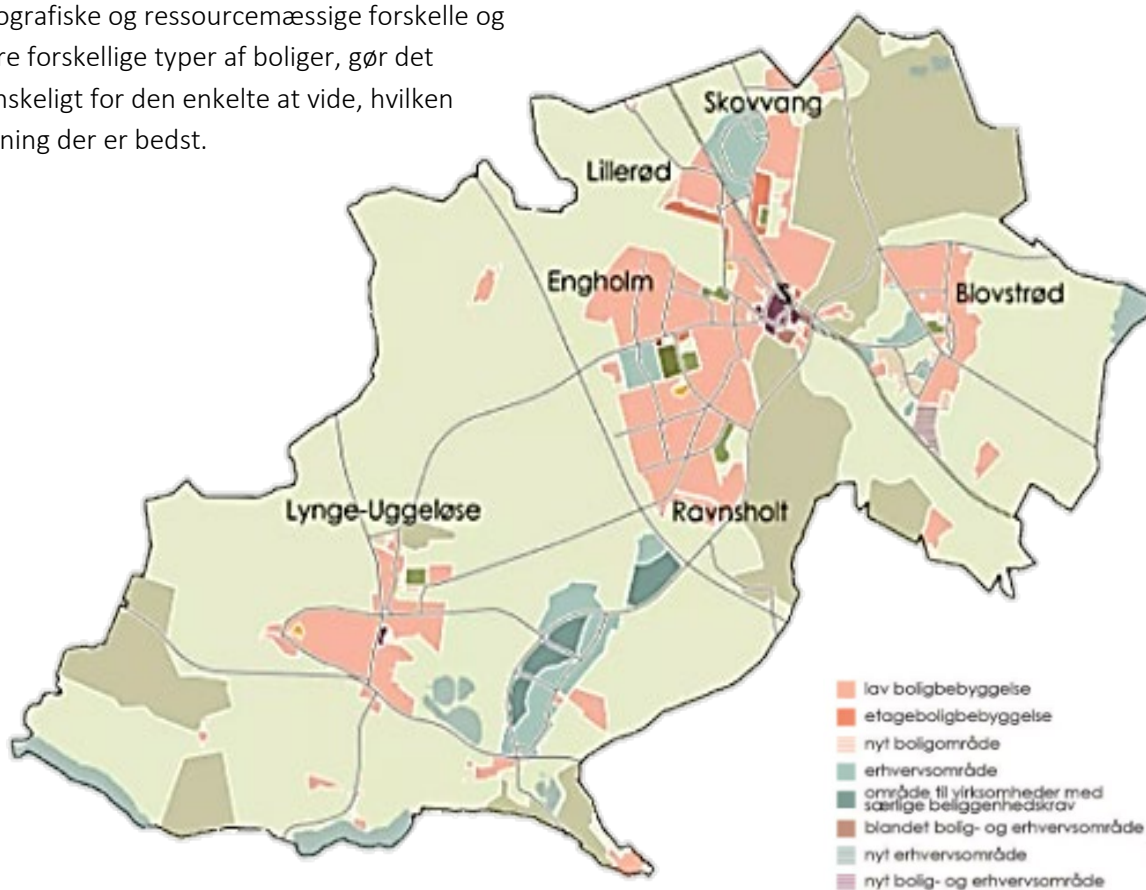

ANBEFALING 8 & 9, STYRK DIALOGEN OG KOMMUNIKATIONEN MED BORGERNE MED FOKUS PÅ, AT DET ER EN FORANDRINGSPROCES

Varmeplanlægningsområdet er fyldt med information, består af mange udbydere og teknologier og - *særligt for borgeren* - af svære valg, som kan være uoverskuelige for den enkelte. Det er væsentligt, at borgerne ved, hvor de kan få rådgivning og viden omkring egne muligheder.

I Danmark bruger vi en række forskellige teknologier til at opvarme boliger og brugsvand samt til dækning af virksomheders varmekonsum, samtidig med, at der er mange udbydere og teknologiske muligheder. Dette sammenholdt med, at der er forskellige geografiske og ressourcemæssige forskelle og flere forskellige typer af boliger, gør det vanskeligt for den enkelte at vide, hvilken løsning der er bedst.

I en samlet omstilling til øgede kollektive og klimaneutrale varmeløsninger, spiller kommunen en særlig væsentlig rolle. Her er kendskab til de lokale betingelser, til love og rammer samt en faglighed, som ikke må forventes, at den enkelte borger besidder. Derfor bør kommunen styrke kommunikation og vejledning til den enkelte borger og til de borgergrupper, som står over for en udskiftning til en mere klimavenlig varmeløsning.

Som det er nu, produceres meget varme ved afbrænding. Det kan være fornuftigt, når der produceres strøm, men til ren opvarmning er det ikke effektivt. Derfor skal der i stigende grad anvendes varmepumper, der er baseret på spildvarme, jord, vand, sol og luft, ligesom el-patroner kan bruges til at balancere elnettet. Der anvendes i stigende grad elektricitet til opvarmningsformål hovedsageligt i form af varmepumper og el-patroner.

Området er overvejende reguleret af varmeforsyningsloven og projektbekendtgørelsen, som regulerer de overordnede rammer for varmeforsyningsplanlægningen i Danmark.

Byrådet har kompetencen som varmemyndighed for kommunens varmeforsyning. Det er derfor byrådet der har ansvaret for at tage initiativ til enten udvikling eller afvikling af den kollektive varmeforsyning. Den kollektive varmeforsyning består i dag navnlig af fjernvarme og naturgas. I begge tilfælde er det kollektivt dvs. et fælles ledningsnet, som forsyner de enkelte boliger med energi til opvarmning. Byrådet har samtidig ansvaret for, at lovgivningen på andre områder overholdes i forbindelse med varmeplanlægning herunder eksempelvis byggelovgivning og miljøbeskyttelsesloven.

Byrådets ansvar og forpligtigelse samt prioriteringer og målsætninger ift. varmeplanlægning i kommunen, sammenholdt med den stigende bekymring for klimaændringer, gør at der er et presserende behov for at skifte til klimaneutrale varmeløsninger. Det kalder på øget informationsbehov, faglig viden og vejledning.

Den grønne omstilling betyder flere tekniske anlæg og derfor også en generel større opmærksomhed fra borgerne.

Samlet er omstillingen til flere kollektive og klimaneutrale varmeløsninger en stor forandringsproces, der kræver omfattende dialog og kommunikation med borgerne for at sikre deres forståelse og støtte i overgangen.

Overgangen indebærer en betydelig teknologisk forandring, som kan være udfordrende for nogle borgere. Styrkelse af dialogen og kommunikationen kan hjælpe med at lette denne overgang.

Herudover kan omstillingsprocessen have økonomiske og sociale konsekvenser for borgerne. En åben og ærlig dialog kan hjælpe med at adressere eventuelle bekymringer og sikre, at alle borgere føler sig hørt og inddraget.

På baggrund af ovenstående og et overordnet ønske om at Allerød Kommune har de fornødne ressourcer til at understøtte kommunikation og vejledning i forbindelse med udbredelsen af kollektive og klimaneutrale varmeløsninger og omstillingen til 75 % kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i kommunen, anbefaler opgaveudvalget, at Allerød Kommune:

Anbefaling 8

Afser ressourcer til aktivt at understøtte og vejlede ift. kollektive og klimaneutrale varmeløsninger og til implementeringen af anbefalingerne.

Hvis det skal lykkes med en omstilling til flere kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i Allerød Kommune, er det en forudsætning, at der er afsat tilstrækkelige ressourcer (menneskelige, økonomiske og tekniske) til at støtte implementeringen. Dette kan omfatte uddannelse, rådgivning og teknisk support. Allerød Kommune skal sikre, at medarbejdere og interessenter får den nødvendige og tilstrækkelige information og vejledning undervejs i processen. Dette kan omfatte workshops, kurser og individuel rådgivning. Samtidig skal der løbende informeres om relevante fordele ved kollektive og klimaneutrale varmeløsninger og om de politiske mål med arbejdet.

Hvis der samtidig skal skabes incitament til at borgergrupper – som ikke tilbydes traditionel fjernvarme - sammen etablerer lokale kollektive varmeløsninger, er det væsentligt, at kommunen understøtter med kvalificeret information og vejledning undervejs. Dette kan eksempelvis ske gennem facilitering af processer og dialoger med eksempelvis forsyningsselskaber og andre relevante parter, men vil kræve en opnormering af de faglige ressourcer i kommunen. Erfaringer viser, at det i dag er for krævende en indsats, enkelte borgere skal bidrage med, hvis lokale kollektive

løsninger skal lykkes. Der skal være understøttelse i form af faglig viden, facilitering og økonomi sådan, at den enkelte borger bærer minimalt af ansvar i omstillingen til en mere klimaneutral kollektiv varmeforsyningsløsning. Alternativet er, at den mere lette løsning vinder frem, som i de fleste tilfælde vil være en individuel løsning, hvor man, som borger, ikke skal forholde sig til naboerne.

Anbefaling 9

Afser ressourcer til kommunikation og dialog med borgerne ift. at fremme kollektive varmeforsyninger.

Det er væsentligt, at den enkelte borger, i Allerød Kommune, kender til de overordnede varmeplaner for den matrikel, som borgeren bor på. Herunder hvilke muligheder der er tilgængelige, og hvad det kræver af den enkelte ift. investering i tid og penge. Derfor er det væsentligt at den nye ambitiøse varmeplan 2025 kommunikeres, så borgeren har et tilstrækkeligt oplyst grundlag at træffe sin beslutning ud fra. Kommunikationen kan ske gennem borgermøder, et digitalt univers med relevant og lettilgængelig viden og faglige ressourcer i kommunen, som kan vejlede de enkelte borgere og virksomheder i den løbende omstilling til øgede kollektive og klimaneutrale varmeløsninger.

OPGAVEUDVALGETS SAMMENSÆTNING

Herudover har der været gennemført et dialogmøde med ca. 45 borgere den 10. april 2024, som bidrog med input til opgaveudvalgets videre arbejde, samt viden omkring ønsker og behov fra borgere i Allerød Kommune.

Medlemmer

- Søren Erbs Poulsen – VIA University College
- Jacob P. Larsen – WSP
- Søren Skjold Andersen - Termonet Danmark og GeoDrilling
- Jette Miller - Norfors
- Bjørk Paamand Olsen -E.ON Danmark
- Jens Skov-Spilling/Sofus Rex - GATE 21
- Leif Høyby Hansen - Grundejerforeninger Allerød Kommune
- Henrik Bielefeldt - Sustain
- Kresten Kloch, Niras
- Brian Vad Mathiesen – Aalborg Universitet
- Miki Dam Larsen - byråd
- Signe Schløer - byråd
- Torbjørn Barfod - byråd
- Anders Møller Glümer - byråd

Sekretariatsunderstøttelse Allerød Kommune

- Nanna Tengstedt, chefkonsulent
- Flemming Kjølstad Larsen, specialkonsulent, varmeområdet
- Hans Dyrby Kloch, chef for Teknik og Drift
- Agnete Thomsen, direktør

REFERENCER

- **Bolius.dk:** fordele og ulemper ved varmepumper: [Varmepumper | Læs fordele og ulemper ved varmepumpe \(bolius.dk\)](#)
- **Danmarks Statistik:** <https://www.dst.dk> & <https://www.statistikbanken.dk/bol202>
- **Energistyrelsen – dansk klimapolitik, ens.dk:** <https://ens.dk/ansvarsomraader/energi-klimapolitik/fakta-om-dansk-energi-klimapolitik/dansk-klimapolitik>
- **Energistyrelsens SparEnergi:** <https://sparenergi.dk>
- **Folketingets Klimaafale:** [Bred aftale om klimavenlig varme til danskerne \(kefm.dk\)](#)
- **Gate21 – Gate21.dk,** herunder til diverse initiativer i regi af Gate 21:
 - *Energi på tværs:* [Energi på Tværs | Gate 21](#)
 - *Håndbogen om Termonet:* [Haandbog-om-termonet.pdf \(gate21.dk\)](#)
 - *Lokalvarme i Hovedstadsregionen:* [Lokalvarme i Hovedstadsregionen | Gate 21](#)
- **Næstved Kommune, Nabovarme:** [Varme | Næstved Kommune \(naestved.dk\)](#)
- **Pressemeddelelse udsendt af Innargi og Norfors 29. februar 2024:** [Pressemeddelelse Geotermi NORFORS INNARGI.pdf](#)
- **Sønderborg Lokalvarme:** [Sønderborg Lokalvarme \(sonderborg-varme.dk\)](#)
- **Termonet Danmark:** <https://termonet.dk/>
- **Varmeplan Danmark 2021 - En Klimaneutral Varmeforsyning:** https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/449742535/Varmeplan_Danmark_2021_Hovedrapport.pdf

Allerød specifikke dokumenter med baggrunddata:

- **Varmeplan 2022, Klimatilpasningsplan 2022, Klimaplan 2020 mv. - Politikområder og politikker i Allerød Kommune** ([alleroed.dk](#))
- **Allerød Kommunes teknologikatalog, 2023:** <https://alleroed.dk/Files/Files/Natur%20og%20milj%C3%B8/Boligopvarmning/AK%20-%20Teknologikatalog%20-%20Marts%202023.pdf>

Allerød
Kommune

Sekretariatet
Sagsnr. 22/21050
april 2023
v.2

Kommissorium for §17, stk. 4 opgaveudvalg: Kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i Allerød Kommune

Baggrund og formål

Byrådet besluttede på byrådsmødet den 15.12.2022, med afsæt i indstilling fra Økonomiudvalget, konstitueringsaftalen for 2022-2025 samt i Styrelseslovens rammer for § 17, stk. 4 opgaveudvalg, at igangsætte processen for etablering og afvikling af et §17, stk. 4 opgaveudvalg omkring kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i Allerød Kommune. Opgaveudvalget er nedsat af byrådet og refererer til Miljø- Erhvervs- og Byudvalget.

Kommissoriet beskriver opgaveudvalgets formål, opgaver, tidsplan og mulig sammensætning. Kommissoriet er udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af to medlemmer udpeget af byrådet på byrådsmødet den 15.12.2022, borgmesteren samt repræsentanter fra Forvaltningen.

Af konstitueringsaftalen fremgår ”vi skal arbejde med konkrete løsninger, der nedbringer CO₂-udledningen med fokus på de tiltag, som giver størst mulig effekt”. Varme er den faktor med størst CO₂-udledning i Allerød Kommune med 51 Kton CO₂- ækvivalenter i 2018.

Formålet med opgaveudvalget er, at få afdækket mulighederne for at øge antallet af kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i Allerød Kommune, til gavn for klimaet og borgerne. Herunder afsøge, hvad der skal til for at komme i gang, identificere hvilke barrierer der kan være og se på hvilke løsninger der er tilgængelige.

Folketinget har ambitioner om, at der i 2035 ikke længere skal være boliger i Danmark, der opvarmes af olie- eller gasfyr. Denne ambition er også grundlaget for Allerød Kommunes klimaplan og varmeplan. Der er i mange tilfælde mulighed for individuelle varmeløsninger i Allerød Kommune, men dette opgaveudvalg afgrænser sig fra, umiddelbart at beskæftige sig med disse idet, der vurderes et større behov og kollektiv interesse i at undersøge mulighederne for udrulning af kollektive klimaneutrale og kosteffektive løsninger på både lang og kort sigt.

Med udgangspunkt i den netop udarbejdede Varmeplan 2022, samt Allerød Kommunes Klimaplan 2020, ønskes der med dette opgaveudvalg at undersøge mulighederne for at øge borgernes viden om handlemuligheder i valget af klimaneutral opvarmning af deres ejendomme i Allerød Kommune.

Som det fremgår af Varmeplan 2022, er der mange områder i kommunen, der ikke forventes at blive forsynet med Fjernvarme inden 2028. Der fokuseres derfor på de områder i kommunen, hvor det af varmeplanen fremgår, at der ikke kan forventes fjernvarme.

Opgaveudvalgets opgaver

Opgaveudvalgets arbejde opdeles i leverancer. Produktionen af de enkelte leverancer, vil foregå sideløbende, hvor der løbende koordineres med det arbejde som allerede er igangsat som opfølgning på Varmeplan 2022 og Klimaplan 2020, og som spiller ind i opgaveudvalgets leverancer fordi flere indsatser, som allerede er i gang/eller står for døren, med fordel kan levere viden og resultater ind i opgaveudvalgets arbejde.

Alle leverancer munder ud i et skriftlig produkt, som løbende sammenskrives og vil være en del af den endelige afrapportering. Opgaveudvalget kan komme med anbefalinger løbende i processen, såfremt udvalget bliver opmærksomme på tiltag, som bør sættes i gang hurtigst muligt til gavn for borgerne.

Leverance A: Pilotprojekter som grundlag for generel viden om mulighederne for varmeløsninger i bestemte typer af områder i Allerød Kommune

Formålet med denne leverance er, at skabe et overblik over, hvilke muligheder for kollektive bæredygtig varmforsyning, der kan etableres. Leverancen produceres med baggrund i en række pilotprojekter som allerede er igangsat i Allerød Kommune. Der skal i denne leverance fokuseres på de forskellige problemstillinger, der er i spil i de 4 igangværende pilotprojekter samt skitseres fordele og ulemper ved de forskellige løsninger, for på den måde at oplyse den enkelte borger, samt det enkelte boligselskab eller samlede boligområde om mulighederne.

Leverance:

Leverancen består af afrapporteringen af de 4 pilotprojekter, der giver både konkret og generel viden om hvilke muligheder for kollektiv varmforsyning, der kan skabes af sammenslutninger af borgere (grundejerforeninger, boligselskaber eller andre bindende sammenslutninger) fordelt over forskelligt definerede generelle typer af boligområder i Allerød Kommune.

Afslutning på leverancen:

Leverancen afsluttes med dels et møde i opgaveudvalget, hvor afrapporteringen drøftes og kvalificeres endeligt af deltagerne i opgaveudvalget, dels et borgermøde, hvor de indsamlede viden drøftes med borgerne. Dette borgermøde er planlagt til september 2023. På den måde understøttes den enkelte borger til, på det bedst oplyste grundlag, at træffe sin beslutning ift. fremtidig varmforsyning. Borgermødet er samtidig en del af opfølgningen på varmeplanen i Allerød Kommune.

Leverance B: Organiseringsmodel – hvordan kan kollektive og klimaneutrale løsninger understøttes i praksis (hvad kræver det at igangsætte fælles løsninger?)

Denne leverance skal belyse, hvad det kræver at igangsætte kollektive og klimaneutrale varmeforsyningsløsninger. Formålet er at sikre, at der udarbejdes et kvalificeret oplæg som beskriver, hvad det kræver og hvordan processen er, såfremt der skal etableres fælles løsninger for varmeforsyning. Det betyder, at denne fase tillige skal identificere hvilke potentielle hindringer der kan betyde, at det ikke er muligt, umiddelbart at gå i gang med omstilling til ny varmeforsyning. Dette kan eksempelvis være manglende areal til varmeproducerende enhed, krav om ændring i en lokalplan eller beslutninger truffet på nationalt niveau. Leverancen indeholder ikke juridisk rådgivning vedr. f.eks. selskabsdannelse mv.

Den enkelte borger i Allerød Kommune er selv ansvarlig for egen varmeforsyning, og det individuelle valg af varmeforsyning er begrænset til egen matrikel. Ambitionen for Allerød Kommune er, at øge mulighederne for borgerne for udrulning af kollektive og klimaneutrale løsninger.

Leverance:

Leverancen består af en vejledning som er generisk og anvendelig for flere. Vejledningen indeholder hjælp til afklaring af processer samt viden til at igangsætte etableringen af kollektive klimaneutrale varmeforsyninger. Herunder også, hvordan man kommer i gang som borger, boligforening eller ejerforening i Allerød Kommune.

Afslutning på leverance:

Leverancen er afsluttet når opgaveudvalget -på baggrund af vejledningen, har drøftet og kvalificeret indholdet og givet relevante input hertil. Vejledningen indeholder ikke rådgivning vedr. f.eks. selskabsdannelse eller andre forhold, som vil kræve et juridisk input.

Leverance C: Overblik over muligheder og kollektive teknologier i de forskellige områder (hvilke teknologiske løsninger er der på markedet – fordele og ulemper)

Leverancen skal afdække hvilke muligheder, der er for kollektive CO₂-neutrale varmeløsninger, der er for de områder, der ikke i varmeplanen forventes forsynet med fjernvarme, samt hvilke teknologier der understøtter disse.

Leverancen baseres på tilgængelig viden og erfaringer fra områder, hvor løsninger allerede er etableret. Forvaltningen bearbejder allerede tilgængeligt materiale som præsenteres for opgaveudvalget til drøftelse af fordele og ulemper.

Leverance:

Leverancen er en oversigt, som skaber overblik over mulige kollektive varmeløsninger og teknologier der er på markedet, herunder en beskrivelse af fordele og ulemper ved de enkelte både ift. kapacitetskrav, klimapåvirkning, rammevilkår og organisering.

Afslutning på leverance:

Leverancen afsluttes, når opgaveudvalget har kvalificeret oversigten, som herefter kan ligge til grund for videre drøftelse samt endelig afrapportering på opgaveudvalgets arbejde.

Leverance D: anbefalinger ift. næste skridt for Allerød Kommune (hvad kan Allerød Kommune gøre for at sætte skub i de kollektive og cirkulære løsninger)

Opgaveudvalget skal drøfte og komme med anbefalinger til, hvad Allerød Kommunes næste skridt kan være, i forhold til at sætte gang i etableringen af de kollektive og cirkulære løsninger i kommunen. Dette er opgaveudvalgets sidste leverance.

Anbefalingerne har størst gennemslagskraft, hvis de rejses på baggrund af konsensus i opgaveudvalget, men der er mulighed for at rejse anbefalinger, som der ikke er enighed om. Det skal fremgå, hvis der ikke er enighed om de konkrete anbefalinger.

Anbefalingerne skal være formuleret så konkret, at de kan rejses og vedtages som beslutninger i byrådet. Anbefalingerne skal så vidt muligt både beskrive det konkrete tiltag, men også forventede afledte konsekvenser ift. økonomi, kapacitet, konsekvens for borgerne med videre samt i hvor høj grad det enkelte forslag forventes at bidrage til den samlede målsætning om reduktion af CO₂-udledning i Allerød Kommune.

Leverancen bygges op om møde i opgaveudvalget, hvor de enkelte identificerede anbefalinger drøftes, bearbejdes og besluttet til endelig afrapportering af anbefalinger.

Leverance:

Opgaveudvalget skal foreslå forskellige modeller for, hvordan Kommunen kan understøtte etablering af kollektive klimaneutrale varmeforsyningsløsninger. Mindst en af disse modeller skal være omkostningsneutral for Kommunen.

Leverancen er en samlet rapport med en række muligheder for yderligere kommunal understøttelse af hurtigere og bedre omstilling til kollektiv og cirkulær varmeforsyning i kommunen. En del fra de andre leverance, integreres i denne leverance.

Afslutning på leverance:

Opgaveudvalget skal på baggrund af anbefalingerne og den endelige leverance aftale, hvilke af de nævnte muligheder, der samlet skal anbefales til byrådet at iværksætte.

Opfølgning på opgaveudvalgets arbejde

Opgaveudvalget refererer til Miljø- Erhvervs- og Byudvalget. Opfølgning på opgaveudvalgets arbejde sker ved, at formanden for opgaveudvalget løbende orienterer fagudvalget om arbejdet.

Opgaveudvalgets sammensætning

Styrelseslovens udgangspunkt for etablering af et §17, stk. 4 opgaveudvalg er, at opgaveudvalget både består af byrådsmedlemmer og ikke-byrådsmedlemmer, med en overvægt af ikke-byrådsmedlemmer. Byrådsmedlemmer til § 17, stk. 4 opgaveudvalg udpeges efter den D'honske metode.

Opgaveudvalget sammensættes således af fire byrådsmedlemmer, samt eksperter og fagfolk med særligt indblik i varmeforsyningsmuligheder og CO₂-reduktion. Der kan være tale om følgende deltagere, men er ikke begrænset til:

Repræsentanter for forsyning(er): F.eks. fra NORFORS, VEKS, EON eller EnergyMachines
Eksperter: F.eks. fra WSP, Aalborg Universitet, Via University College, Termonet.dk
Organisationer: F.eks. fra Gate21, KL
Repræsentation ift. sammenslutninger af borgere: Grundejerforeningen Sortemosen, almennyttig boligforening.

Opgaveudvalget vil bestå af en fast arbejdsgruppe som er gennemgående i hele perioden. Herudover kan opgaveudvalget løbende og efter behov, invitere relevante deltagere med til de møder, hvor det vurderes relevant i forhold til den aktuelle dagsorden.

Ud over møderne i opgaveudvalget, vil der blive planlagt minimum ét borgermøde i perioden, hvor borgerne inviteres til at blive oplyst om udvalgets arbejde og have mulighed for at indgå i dialog.

Sekretariat:

Opgaveudvalget bistås af Forvaltningen.

Forud for afholdelse af møderne udarbejder sekretariatet forslag til dagsordenspunkter, som drøftes med formanden for opgaveudvalget inden dagsorden udsendes. Sekretariatet bistår med planlægning og afvikling af møderne.

Plan for rekruttering af deltagere

Af sag til Økonomiudvalget fremgår det, at når kommissoriet er vedtaget af byrådet iværksættes en plan for rekruttering af deltagere i opgaveudvalget, hvor Forvaltningen indhenter interessetilkendegivelser fra forskellige interessenter, som matcher de ønskede profiler. Herefter sker udpegningen i byrådet.

Arbejdsform

Opgaveudvalget arbejder på planlagte møder. Mellem møderne arbejder Forvaltningen ud fra direktiver fra opgaveudvalget. Formanden for opgaveudvalget følger udviklingen i arbejdet tæt i hele perioden.

Møderne afholdes i løbet af 2023 og 2024 og der planlægges med ca. 6 møder i alt. Møderne ledes af opgaveudvalgets formand. Dagsordensmateriale sendes som udgangspunkt senest 6 dage før mødet, til opgaveudvalgets medlemmer.

Fagudvalget sikrer sammenhæng i fremdriften af opgaveudvalgets arbejde og sikrer sammenhængen til byrådets vision og til det stående udvalgs øvrige arbejde. Fagudvalget varetager fortsat myndighed, opgaver og kommunikation vedrørende den ordinære varmeplanlægning i kommunen.

Allerød
Kommune

Allerød Rådhus
Bjarkesvej 2
3450 Allerød

Tlf. +45 48 10 01 00
Kommunen@alleroed.dk
alleroed.dk

Følg Allerød Kommune på:

 facebook.com/alleroed

 dk.linkedin.com/company/allerod-kommune

Billeder: Allerød Kommune og Colourbox